

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет природничих наук

Кафедра географії та природознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Географія сільської місцевості

Освітня програма Географія

Спеціальність 106 Географія

Галузь знань 10 Природничі науки

Затверджено на
засіданні кафедри
Протокол №8 від
“28” лютого 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Ресурсне забезпечення
6. Контактна інформація
7. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Географія сільської місцевості
Освітня програма	Географія
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	106 Географія
Галузь знань	10 Природничі науки
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	4/7
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 24 год. Семінарські заняття – 36 год. Самостійна робота – 120 год.
Мова викладання	укр
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Дисципліна «Географія сільської місцевості» є вибірковою навчальною дисципліною для студентів спеціальності 106 Географія.

При вивченні цієї дисципліни студенти зможуть вивчити понятійно-категорійний апарат, сформувані глибокі комплексні знання про особливості розселення сільських поселень. Особлива увага при вивченні курсу спрямована на опанування методичних прийомів та методів аналізу ЛЮДСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ СІЛЬСЬКОЇ МІСЦЕВОСТІ.

Метою викладання дисципліни «Географія сільської місцевості» є: сформувані фахові компетентності та здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі, пов'язані з просторовим аналізом розвитку сільських територіальних громад.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Географія сільської місцевості» є: вивчення теоретичних підходів у географічних дослідженнях сільських поселень, методики регіонального географічного дослідження сільських поселень; еволюції сільських поселень України, передумов їх формування. Набути навичок: давати характеристику сільських поселень як об'єктів інтегральних географічних досліджень; аналізувати динаміку, умови і чинники розвитку сільських поселень; характеризувати просторово-функціональні взаємозв'язки сільських поселень; формулювати умови та заходи здійснення регіональної руральної політики; давати оцінку сельбищному потенціалу України та конкретних регіонів.

Компетентності

ЗК06. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

СК12. Здатність аналізувати географічні об'єкти, явища та феномени природного і антропогенного походження застосовуючи відповідні картографічні та геоінформаційні методи.

Програмні результати навчання

ПР04. Аналізувати географічний потенціал території

ПР16. Поглиблені знання принципів стійкого регіонального розвитку, здатність планувати, організовувати та реалізувати оптимізаційні заходи в практичній природоохоронній, туристичній діяльності та у процесі зонування міських та сільських територій.

ПР19. Оцінювати роль України в світі, знати і пояснювати особливості просторової організації природи, населення і господарства України.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Наукові дослідження географії сільських поселень України	Розуміти еволюцію методологічних підходів у контексті актуальних викликів становлення географії сільських поселень	Тести, Практичні та творчі завдання
2	Особливості дослідження людського потенціалу сільської місцевості	Розкрити суть концепцій людського розвитку, робити аналіз існуючих методичних підходів до оцінки людського потенціалу, оцінювати людський потенціал на рівні регіону	
3	Сільське населення світу	Аналізувати типи сільських поселень та виділяти особливості розміщення сіл у різних регіонах світу	Тести Практичні та творчі завдання
4	Сільське населення України	Аналізувати типи сільських поселень та виділяти особливості розміщення сіл у різних регіонах України. Лімітуючі умови функціонування сільських поселень.	Тести, Практичні та творчі завдання
5	Сільське населення Карпатського регіону	Аналізувати типи сільських поселень та виділяти особливості розміщення сіл у Карпатському регіоні	Тести Практичні та творчі завдання
6	Ресурсний потенціал сільських територій	Обґрунтовувати оцінки ефективності використання ресурсного потенціалу сільських територій	Тести Практичні та творчі завдання

7	Аграрна сфера як складова розвитку сільських територій	Розуміти функціональність сільських територій	Тести Практичні та творчі завдання
8	Територіальні особливості соціальної інфраструктури сільської місцевості	Обґрунтувати особливості просторового розміщення соціальної інфраструктури сільської місцевості на сучасному етапі	Тести Практичні та творчі завдання
9	Проблеми і тенденції розвитку сільських поселень України. Принципи реалізації регіональної руральної політики.	Обґрунтувати соціальні проблеми сільського населення, охарактеризувати сільські регіони України на тлі суспільних трансформацій	Тести Практичні та творчі завдання
10	Сучасні суспільно-географічні індикатори розвитку сільських ТГ	Виявити напрями підвищення конкурентоспроможності сільських ТГ	Тести Практичні та творчі завдання

4. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система контролю знань здійснюється через: поточний контроль – 50 балів; підсумковий контроль (екзамен) – 50 балів.

5. Накопичування балів під час вивчення дисципліни Накопичування балів під час вивчення дисципліни

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Поточний контроль	50
Лекція	10
Практична робота	30
Самостійна робота	10
Підсумковий контроль	50
екзамен	50
<i>Додаткові заохочувальні бали, які можуть доповнити оцінку до 100 балів</i>	20
Разом	100

Заохочувальні бали

1. Участь у дискусіях (до 10 балів),
2. Підготовка публікації до друку та/або виступу на конференції за тематикою дисципліни (до 20 балів)
3. Обговорення відповідей та оцінювання лабораторних робіт інших студентів (до 5 балів)
4. Участь у вебінарі чи прослуховування курсу за тематикою дисципліни (до 10 балів)
5. Участь у студентських наукових конкурсах та олімпіадах (до 20 балів)

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, комп'ютери
Література:	
1. Бородіна О.М. Аграрний розвиток і саморозвиток громад: модернізація через взаємну адаптацію (теоретико_методологічний аспект) / О.М. Бородіна, І.В. Прокопа // Економіка України. – 2014. — №4 (629). — С. 55—72. 2. Гончаренко І.В. Соціально-економічний розвиток сільських територій регіону: проблеми території та практики / І.В. Гончаренко — Львів: НАН України, І-т регіон. дослід. — 2009. — С. 15—18. 3. Дністрянська І. Наукові дослідження географії сільських поселень України: еволюція методологічних підходів у контексті актуальних викликів // Вісник Львівського університету. Серія географічна. 2019. Випуск 53. С. 113—124 4. Людський розвиток в Україні: мінімізація соціальних ризиків (колективна науково-аналітична монографія) / За ред. Е.М.Лібанової. – К.: Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В.Птухи НАН України, Держкомстат України, 2010. – 496 с. 5. Мальчикова, Д. С. Загальнонаукові та суспільно-географічні засади становлення географії сільської місцевості / Д. С. Мальчикова // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Серія : Геологія – географія – геологія. – Харків, 2009. – № 864, Вип. 30. – С. 156-161. 6. Розвиток сільських територій: монографія / Л. М. Газуда, Н. М. Готько, М. Ю. Лалакулич. – Ужгород: Видавництво ФОП Сабов А.М., – 2015. – 204 с.	

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра географії та природознавства, Івано-Франківськ, вул. Галицька, 201Д, каб. 206, https://kgip.pnu.edu.ua/

	kgp@pnu.edu.ua
Викладач	к. геогр. н., доцент Атаманюк Ярослава Дмитрівна
Контактна інформація викладача	yaroslava.atamaniuk@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням: «Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”» https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-%E2%84%96627_27.09.2018.pdf У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання. В Університеті діють морально-етичні принципи та правила поведінки викладачів і студентів, яких слід дотримуватися у своїй діяльності, прописані в Кодексі честі Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9A%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81.FR12.pdf
Пропуски занять (відпрацювання)	Пропуски занять відпрацьовуються в обов’язковому порядку. Студент зобов’язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення «Про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nov_e2.pdf
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Виконання завдань пізніше встановленого терміну знижує максимально можливу оцінку на 5 балів для лекцій та на 10 балів для практичних занять. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) оцінювання не змінюється.
Невідповідна поведінка під час заняття	Всі аудиторні та самостійні заняття проводяться з дотриманням етичних стандартів професії. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої

	дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття. Забороняється добровільна передача інформації між студентами під час екзамену чи практичних робіт.
Додаткові бали	Студент може отримати додаткові бали згідно Положення «Про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Неформальна освіта	Неформальна освіта зараховується згідно Положення «Про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf Рекомендовані платформи: prometheus.org.ua www.ed-era.com

Викладач _____